

MEĐUNARODNI KRIVIČNI SUD
ZA BIVŠU JUGOSLAVIJU

Predmet br. IT-95-5/18-PT
Predmet br. IT-04-81-PT

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM III

U sastavu: sudija Patrick Robinson, predsjedavajući
sudija Iain Bonomy, prepretresni sudija
sudija Michèle Picard

Sekretar: g. Hans Holthuis

Datum: 18. septembar 2008.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO
ZAHTJEV MOMČILA PERIŠIĆA ZA PRISTUP POVJERLJIVIM
MATERIJALIMA U PREDMETU PROTIV RADOVANA KARADŽIĆA

Tužilac protiv Radovana Karadžića (predmet br. IT-95-5/18-PT)

Tužilaštvo:

g. Serge Brammertz
g. Mark B. Harmon
g. Alan Tieger

Optuženi:

g. Radovan Karadžić

Tužilac protiv Momčila Perišića (predmet br. IT-04-81-PT)

Tužilaštvo:

g. Mark Harmon

Branilac Momčila Perišića:

g. Novak Lukić
g. Gregor Guy-Smith
g. James Castle

Prijevod

Uvod

1. Na osnovu pravila 73 Pravilnika o postupku i dokazima, g. Perišić je podnio zahtjev za pristup svim *inter partes* i *ex parte* povjerljivim materijalima iz predmeta br. IT-95-5/18-I, *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, uključujući, između ostalog, sve transkripte svjedočenja na zatvorenim i djelimično zatvorenim sjednicama, sve transkripte rasprava, sve povjerljive dokazne predmete i sve povjerljive dokumente i podneske, uključujući sve povjerljive odluke Pretresnog vijeća,¹ kako one nastale do sada tako i one koji će prositeći tokom pretpretresnog i pretresnog postupka.

Mjerodavno pravo

2. Optuženi uvijek ima pravo da traži materijal iz nekog drugog predmeta pred Međunarodnim sudom² ako je "identifikovana ili opisana opšta priroda" traženog materijala i ako postoji "legitimna forenzička svrha" za pristup tom materijalu.³ Kada je riječ o identifikaciji ili opisu, Žalbeno vijeće je prihvatilo tvrdnju da su zahtjevi za pristup "svim povjerljivim materijalima" dovoljno konkretni.⁴ Žalbeno vijeće je drugi

¹ Vidi *Tužilac protiv Blagojevića i Jokića*, predmet br. IT-02-60-A, Odluka po zahtjevu Radivoja Miletića za pristup povjerljivim informacijama, 9. septembar 2005., str. 4, u kojoj je Žalbeno vijeće konstatovalo da povjerljive odluke Pretresnog vijeća u predmetu *Blagojević i Jokić* "mogu podnosiocu zahtjeva pomoći u pripremi njegovog predmeta rasvjetljujući način na koji Pretresno vijeće postupa s pravnim i činjeničnim pitanjima koja bi mogla biti zajednička za oba predmeta", par. 4.

² *Tužilac protiv Martića*, predmet br. IT-95-11-A, Odluka po zahtjevu Jovice Stanišića za pristup poverljivom svjedočenju i dokaznim predmetima u predmetu *Martić*, na osnovu pravila 75(G)(i), str. 9, 22. februar 2008. Vidi takođe *Tužilac protiv Momčila Krajišnika*, predmet br. IT-00-39-A, Odluka po "Zahtjevu Miće Stanišića za pristup svim povjerljivim materijalima u predmetu *Krajišnik*", 21. februar 2007., str. 4.

³ *Tužilac protiv Naletilića i Martinovića*, predmet br. IT-98-24-A, Odluka po zahtjevu Slobodana Praljka za pristup povjerljivim iskazima i dokumentima iz predmeta *Tužilac protiv Naletilića i Martinovića* i po najavi optuženog Jadranka Prlića da se pridružuje tom zahtjevu, 13. juni 2005., str. 5; vidi takođe *Tužilac protiv Kvočke i drugih*, predmet br. IT-98-30/1-A, Odluka po zahtjevu Momčila Grubana za pristup materijalu, 13. januar 2003., par. 5; *Tužilac protiv Blaškića*, predmet br. IT-95-14-A, Odluka po zahtjevu žalilaca Darija Kordića i Marija Čerkeza za pomoć Žalbenog vijeća u dobivanju pristupa žalbenim podnescima i nejavnim postpretresnim podnescima i transkriptima u predmetu *Tužilac protiv Blaškića* [dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Blaškić* u vezi s Kordićem i Čerkezom], 16. maj 2002., par. 14.

⁴ *Tužilac protiv Brđanina*, predmet br. IT-99-36-A, Odluka po zahtjevu Miće Stanišića za pristup svim povjerljivim materijalima iz predmeta *Brđanin* [dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Brđanin*], 24. januar 2007., par. 11; vidi takođe *Tužilac protiv Blagojevića i Jokića*, predmet br. IT-02-60-A, Odluka po zahtjevu Momčila Perišića za pristup povjerljivom materijalu u predmetu *Blagojević i Jokić* [dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Blagojević i Jokić* u vezi s Perišićem], 18. januar 2006, par. 8; *Tužilac protiv Blaškića*, predmet br. IT-95-14-A, Odluka po "Zahtjevu odbrane kojim u ime Rasima Delića traži pristup svim povjerljivim materijalima u predmetu *Blaškić*", 1. juni 2006., str. 12.

Prijevod

- navedeni kriterijum primjenjivalo drugačije, u zavisnosti od toga da li je traženi povjerljivi materijal *inter partes* ili *ex parte*.⁵
3. Kada je riječ o materijalu *inter partes*, dovoljno je da postoji vjerovatnoća da će dotični materijal biti od bitne pomoći za tezu podnosioca zahtjeva, ili "da za to postoje dobri izgledi".⁶ Strana u postupku koja traži materijal ne mora da dokazuje da bi tražena informacija iz drugog predmeta "vjerovatno predstavlja[la] prihvatljiv dokaz, odnosno, mjerodavan pravni presedan za njegov predmet".⁷ Legitimna forenzička svrha se utvrđuje "dokazivanjem nekusa između predmeta podnosioca zahtjeva i predmeta iz kog potiče traženi materijal".⁸ U predmetu *Limaj i drugi*, Žalbeno vijeće je utvrdilo da se činjenični nekus između dva predmeta može dokazati "ako predmeti proističu iz događaja koji su se navodno desili na istom geografskom području i u isto vrijeme, iako ovo ne mora uvijek biti potrebno niti uvijek dovoljno".⁹
4. Međutim, kada je riječ o materijalima *ex parte*, imajući u vidu "posebne faktore povjerljivosti" u vezi s takvim materijalima "Žalbeno vijeće je od podnosilaca zahtjeva tražilo da ispune strože kriterijume kako bi pokazali legitimnu forenzičku svrhu".¹⁰ Iako Žalbeno vijeće nije obrazložilo šta iziskuje "viši standard", u Izdvojenom mišljenju sudija Shahabuddeena i Schomburga iznesen je stav da materijalu *ex parte* ne

⁵ Odluka u predmetu *Brđanin*, par. 11.

⁶ *Tužilac protiv Limaja i drugih*, predmet br. IT-03-66-A, Odluka po zahtjevu Haradinaja za pristup, zahtjevu Balaja za pridruživanje i zahtjevu Balaja za pristup povjerljivim materijalima u predmetu *Limaj* [dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Limaj* u vezi s Haradinajem], 31. oktobar 2006., par. 7; *vidi takođe Tužilac protiv Limaja i drugih*, Odluka po zahtjevu Ljubeta Boškskog za pristup povjerljivim materijalima [dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Limaj* u vezi s Boškskim], 8. juni 2006., par. 2; *Tužilac protiv Galića*, predmet br. IT-98-29-A, Odluka po zahtjevu Momčila Perišića za pristup povjerljivom materijalu u predmetu *Galić*, 16. februar 2006., par. 3; *vidi takođe* Odluku u predmetu *Blaškić* u vezi s Kordićem i Čerkezom, par. 15.

⁷ *Tužilac protiv Blagojevića i Jokića*, predmet br. IT-02-60-A, Odluka po zahtjevima za pristup povjerljivom materijalu, 16. novembar 2005., par. 11.

⁸ Odluka u predmetu *Limaj* u vezi s Haradinajem, par. 7; *vidi takođe* Odluku u predmetu *Limaj* u vezi s Boškskim, par. 2, i Odluku u predmetu *Blagojević i Jokić* u vezi s Perišićem, par. 4.

⁹ Odluka u predmetu *Limaj* u vezi s Haradinajem, par. 7 u kojoj upućuje na Odluku u predmetu *Blaškić* u vezi s Kordićem i Čerkezom, par. 15, 16.

¹⁰ Odluka u predmetu *Brđanin*, par. 14; *gdje se citira Tužilac protiv Simića*, predmet br. IT-95-9-A, Odluka po zahtjevu odbrane Franka Simatovića za pristup transkriptima, dokaznim predmetima, dokumentarnim dokazima i podnescima strana u predmetu *Simić i drugi*, 12. april 2005, str. 4; *ali vidi Tužilac protiv Simića*, predmet br. IT-95-9-A, Izdvojeno mišljenje sudije Pocara uz Odluku po zahtjevu odbrane Franka Simatovića za pristup transkriptima, dokaznim predmetima, dokumentarnim dokazima i podnescima strana u postupku u predmetu *Simić i drugi*, 12. april 2005., par. 1-2, da odluka doneta većinom glasova u vezi s povjerljivim materijalom praktično postavlja apsolutnu zabranu pristupa, uz tvrdnju da ne bi trebalo da bude ikakve razlike u standardima između *inter partes* i *ex parte* povjerljivog materijala.

Prijevod

bi trebalo davati pristup ukoliko se ne pokaže da legitimna forenzička svrha ima veću težinu u odnosu na faktore na kojima je zasnovan prvobitni nalog kojim je odobren *ex parte* status dotičnog materijala.¹¹

5. Gospodin Perišić uvažava činjenicu da pravilo 75 Pravilnika o postupku i dokazima obezbjeđuje da zaštitne mjere, kada se jednom nalože tokom postupka pred Međunarodnim sudom, ostaju na snazi, *mutatis mutandis*, u svakom drugom postupku pred Međunarodnim sudom. Ukoliko Pretresno vijeće odobri ovaj zahtjev, g. Perišić će se pridržavati svih onih mjera koje mu budu naložene.

Diskusija

6. Kada se uporede optužnice u predmetima *Momčilo Perišić*¹² i *Radovan Karadžić*¹³ vidi se da su ova dva predmeta izuzetno isprepletena. Postoji jasno geografsko i vremensko, kao i materijalno preklapanje između ta dva predmeta. Stoga su informacije koje g. Perišić traži iz predmeta *Karadžić* od ključne važnosti za mogućnost g. Perišića da se pripremi za suđenje čiji je početak zakazan za 1. oktobar 2008., kao i za njegovo pravo da pripremi odbranu na suđenju.
7. Optužnice u predmetima *Karadžić* i *Krajišnik* se obje odnose na zločine za koje se navodi da su počinjeni u Bosni i Hercegovini. Gospodin Perišić se tereti za pomaganje i podržavanje i komandnu odgovornost za incidente u, između ostalog, Sarajevu¹⁴ i Srebrenici.¹⁵ Gospodin Karadžić se tereti za planiranje, pripremanje, podsticanje, naređivanje, počinjenje ili na drugi način pomaganje i podržavanje kampanje terora u Sarajevu,¹⁶ i incidente u više opština, uključujući Srebrenicu.¹⁷

¹¹ *Tužilac protiv Simića*, predmet br. IT-95-9-A, Izdvojeno mišljenje sudije Shahabuddeena i sudije Schomburga uz Odluku po zahtjevu odbrane Franka Simatovića za pristup transkriptima, dokaznim predmetima, dokumentarnim dokazima i podnescima strana u postupku u predmetu *Simić i drugi*, 12. april 2005, par. 5.

¹² Sve reference upućuju na Revidiranu drugu izmjenjenu optužnicu, zavedenu 5. februara 2008.

¹³ *Radovan Karadžić* (predmet br. IT-95-5/18-PT), Izmijenjena optužnica, zavedena 31. maja 2000.

¹⁴ Tačke 1-4.

¹⁵ Tačke 9-13.

¹⁶ Tačka 10.

¹⁷ Tačke 1-9.

Prijevod

8. Predmetni navodi se takođe u značajnoj mjeri vremenski preklapaju. U vezi sa Sarajevom, g. Perišić se tereti za navodne zločine počinjene između augusta 1993. i novembra 1995.,¹⁸ dok se Karadžić tereti za vremenski period od 1. jula 1991. do 30. novembra 1995.¹⁹ Slično tome, u vezi sa Srebrenicom, optužbe protiv g. Perišića se odnose na period od dvije sedmice između 6. i 20. jula 1995.,²⁰ dok se g. Karadžić tereti za zločine počinjene u periodu od početka marta 1995. do 30. novembra 1995.²¹
9. Pored toga, optužbe protiv g. Perišića i g. Karadžića proističu iz istih činjeničnih incidenata kako za Sarajevo tako i za Srebrenicu. U prilogima A i B Optužnice u predmetu *Perišić* navodi se niz incidenata granatiranja i snajperskog djelovanja po Sarajevu, koje je navodno počinila VRS uz pomoć VJ. U paragrafu 49 Optužnice u predmetu *Karadžić* pominje se jedna jedinica VRS (Sarajevsko-romanijski korpus) koja je vršila granatiranje i snajpersko djelovanje po civilima u Sarajevu. U vezi sa Srebrenicom, obje optužnice konkretno se tiču incidenata do kojih je navodno došlo na ili u Potočarima, Bratuncu, Kravici, Orahovcu, Petkocima, dolini Cerske, školi u Pilici, Vojnoj ekonomiji Branjevo, Domu kulture u Pilici i Kozluku.²²
10. Nadalje, tužilaštvo navodi da su Vojska Jugoslavije (VJ) (čiji je načelnik Generalštaba bio Momčilo Perišić) i Vojska Republike Srpske (VRS) (čiji je član Vrhovne komande bio g. Karadžić) saradivale u cilju počinjenja zločina za koje se terete optuženi. U Optužnici protiv Perišića se navodi da je on "imao stvarno znanje o tome da se ljudstvo i logistička pomoć koje je obezbeđivao VRS dobrim delom koriste za činjenje zločina u Sarajevu i Srebrenici, uključujući protivpravno lišavanje života i prisilna premeštanja".²³ U paragrafu 92 Optužnice u predmetu *Karadžić* se navodi da je "[VJ] nastavila [...] održavati tijesne veze sa VRS-om. Pružala je bitnu borbenu, finansijsku i logističku podršku vojnim naporima bosanskih Srba [VRS] ... Osim toga, povremeno

¹⁸ Paragraf 40.

¹⁹ Paragraf 45.

²⁰ Paragrafi 56-57.

²¹ Vidi, konkretno, paragrafe 26-27 Optužnice u predmetu *Karadžić*, koji se odnose na zločine počinjene između 6. jula 1995. i 18. jula 1995., isto vremensko razdoblje od dvije sedmice za koje se tereti g. Perišić. Gospodin Karadžić se takođe tereti za incidente u Srebrenici 1991. i 1992. godine.

²² Optužnica u predmetu *Perišić*, Prilog D Optužnice u predmetu *Karadžić*, par. 28.

²³ Paragraf 32.

Prijevod

su i nakon 19. maja 1992. elementi VJ-a imali i neposrednu ulogu u sukobu u Bosni i Hercegovini i pružali su ključnu borbenu podršku VRS-u".²⁴

11. Prema tome, ne samo da su geografski i vremenski kriterijumi zadovoljeni nego su i činjenične osnove navoda protiv g. Perišića i g. Karadžića međusobno povezane i međuzavisne.
12. Pristup povjerljivim informacijama koji se traži ovim zahtjevom je od ključne važnosti za djelotvornu istragu i pripremanje dokaza odbrane g. Perišića. Te informacije su relevantne za navode iz Optužnice protiv g. Perišića. One direktno utiču na tvrdnju tužilaštva o saradnji između VJ i VRS-a a nadalje se očekuje da će postojati značajno preklapanje u iskazima svjedoka koji će svjedočiti u oba predmeta. Sadržaj svjedočenja ovih svjedoka na djelimično zatvorenim sjednicama i/ili povjerljivih dokaznih predmeta vezanih za ta svjedočenja neminovno je od ključne važnosti za djelotvornu istragu i pripremanje odbrane g. Perišića na suđenju.
13. Gospodin Perišić uvažava činjenicu da se naročita pažnja posvećuje povjerljivim *ex parte* informacijama, ali zbog izuzetne složenosti njegove teze, *ex parte* materijale treba dostaviti kako bi se obezbijedila sveobuhvatna priprema za izvođenje njegovih dokaza.
14. Na kraju, g. Perišić tvrdi da načelo jednakosti sredstava, koje nalaže da se nijedna strana u postupku ne smije staviti u nepovoljan položaj u odnosu na protivnika,²⁵ takode nalaže da mu se odobri pristup materijalima koje traži ovim zahtjevom, budući da "postoje dobri izgledi" da svi ti materijali budu korisni za pripremanje njegove odbrane.

Traženo pravno sredstvo

15. Gospodin Perišić je naveo materijale koje traži iz predmeta *Karadžić* i pokazao legitimnu forenzičku svrhu zahtjeva da mu se omogući pristup tim materijalima. On

²⁴ Paragraf 92.

²⁵ *Tužilac protiv Aleksovskog*, predmet br. I-94-14/1-A, Odluka po žalbi tužitelja u vezi s prihvatljivošću dokaza, 16. februar 1999., par. 23-25.

Prijevod

traži od Vijeća da izda nalog da mu se što je prije moguće, imajući u vidu da je početak suđenja u njegovom predmetu upravo zakazan za 1. oktobar 2008.,²⁶ omogući pristup i *inter partes* i *ex parte* povjerljivom materijalu iz postupka u predmetu *Karadžić*.

16. On takođe traži da ovaj nalog ostane na snazi sve vrijeme trajanja postupka u predmetu *Karadžić*.

DATUM: 18. septembar 2008.

S poštovanjem,

/potpis na originalu/

GREGOR D. GUY-SMITH,

branilac Momčila Perišića

BROJ RIJEČI /u originalu/: 2.176

²⁶ Nalog kojim se menja raspored početka suđenja, 27. juni 2008.